

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 23.2.2011
COM(2011) 78 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE
REGIO'S**

Evaluatie van de "Small Business Act" voor Europa

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Evaluatie van de "Small Business Act" voor Europa

1. INLEIDING

De "Small Business Act" voor Europa (SBA)¹ verschaft een volledig beleidskader voor het mkb, bevordert ondernemerschap en verankert het "denk eerst klein"-principe in wetgeving en beleidsvorming om het concurrentievermogen van het mkb te vergroten.

De SBA, die stoelt op tien beginselen die door middel van een aantal concrete beleids- en wetgevende maatregelen moeten worden geïmplementeerd, nodigt de Commissie en de lidstaten uit de belemmeringen uit de weg te ruimen die het mkb beletten te groeien en werkgelegenheid te scheppen. Deze mededeling maakt de balans op van de implementatie van de SBA en beoordeelt de nieuwe behoeften van kleine en middelgrote ondernemingen in het huidige economische klimaat, waarin het voor hen steeds moeilijker wordt om aan financiering te komen en toegang tot markten te krijgen. De SBA moet bijdragen tot de verwezenlijking van de ambitieuze doelstellingen van de nieuwe hervormingsagenda van de Commissie, de Europa 2020-strategie², waarvan de kerninitiatieven al diverse voor het mkb relevante maatregelen bevatten. De in januari 2011 door de Commissie gepresenteerde jaarlijkse groeianalyse³ concludeert dat voor de verwezenlijking van de Europa 2020-strategie naast begrotingsconsolidatie ook proactief beleid nodig is om de groei in de EU aan te zwengelen, waaronder maatregelen ter verbetering van het industrie- en ondernemingsklimaat, in het bijzonder voor het mkb. Bovendien heeft de mededeling van de Commissie "Naar een Single Market Act" een discussie op gang gebracht over belangrijke te nemen maatregelen om de eengemaakte markt een nieuwe impuls te geven, waaronder initiatieven om het concurrentievermogen van het mkb te versterken.

Deze evaluatie geeft een overzicht van de vorderingen in de eerste twee jaar van de SBA, schetst nieuwe maatregelen om in te spelen op door belanghebbenden gesignaleerde uitdagingen als gevolg van de economische crisis en stelt manieren voor om de acceptatie en implementatie van de SBA te verbeteren, waarbij een duidelijke rol is weggelegd voor belanghebbenden, de bedrijfsorganisaties voorop. Tegelijkertijd dient men te bedenken dat het ene mkb-bedrijf het andere niet is: hun verschillen in grootte, activiteitenterrein en rechtsvorm vereisen gerichte aandacht van de beleidsmakers. Ten slotte bevat de evaluatie toezeggingen van de Commissie om voort te gaan met de implementatie van de SBA en doet zij tevens een beroep op de lidstaten om het hunne bij te dragen.

¹ Mededeling van de Commissie "Denk eerst klein", Een "Small Business Act" voor Europa, COM(2008) 394 definitief.

² http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm

³ COM(2011) 11 definitief.

2. DE IMPLEMENTATIE VAN DE SBA SCHRIJDT GESTAAG VOORT MAAR ER BLIJFT NOG VEEL TE DOEN

De SBA is gebaseerd op tien kernbeginselen en een aantal concrete maatregelen, die in december 2008 volledig door de Europese Raad werden onderschreven. Zowel de Europese Commissie als de lidstaten hebben zich ertoe verbonden de nodige maatregelen vast te stellen om de wet- en regelgeving en het ondernemingsklimaat te verbeteren en de Europese kleine en middelgrote ondernemingen te steunen. De meeste aandacht ging en gaat nog steeds uit naar drie terreinen: de toegang tot financiering, optimale benutting van de voordelen van de eengemaakte markt en slimme regelgeving.

Een eerste verslag over de maatregelen van de Commissie en de lidstaten ter implementatie van de SBA werd gepubliceerd in december 2009⁴. Dit deel bouwt voort op die resultaten en beoordeelt hoe en in hoeverre de EU en de lidstaten de SBA hebben geïmplementeerd.

2.1. Door de Europese Commissie geboekte vooruitgang

Een sprong voorwaarts in de verbetering van het ondernemingsklimaat

Alle in de SBA geplande wetgevingsinitiatieven zijn goedgekeurd, met uitzondering van de verordening betreffende een statuut voor een Europese besloten vennootschap (SPE), die nog bij de Raad in behandeling is. De Commissie dringt er bij de lidstaten op aan die onverwijld goed te keuren teneinde de administratieve lasten in verband met zakendoen over de grens te verlichten. De in 2010 door de Raad goedgekeurde richtlijn inzake e-facturering biedt voordelen omdat elektronische en papieren facturen een gelijkwaardige status krijgen. Bovendien kunnen ondernemingen met een omzet van minder dan 2 miljoen euro in aanmerking komen voor een facultatieve kasstelselregeling die hun de mogelijkheid biedt de btw pas af te dragen als zij de betaling van hun klanten hebben ontvangen⁵. De in januari 2011 door de Raad goedgekeurde richtlijn ter bestrijding van betalingsachterstanden verplicht overheden ertoe hun rekeningen binnen 30 dagen te voldoen en stelt een maximumtermijn van 60 dagen vast voor betalingen tussen ondernemingen, tenzij die uitdrukkelijk anders overeenkomen en er geen sprake is van kennelijke onbillijkheid jegens de schuldeiser⁶. De lidstaten worden verzocht de richtlijn onverwijld ten uitvoer te leggen. Daarnaast is de Commissie in haar effectbeoordelingen begonnen met een "mkb-toets".

De EU speelt voortaan een belangrijkere rol in de toegang tot financiering

Om de toegang van het mkb tot financiering te verbeteren zullen financiële instrumenten in het Kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (CIP) ook in de toekomst durfkapitaalinvesteringen blijven vergemakkelijken en garanties verstrekken voor leningen aan kleine en middelgrote ondernemingen. Van de ruim 100 000 mkb-bedrijven die tot dusverre van de financiële instrumenten van het CIP gebruik hebben gemaakt, is 90% een micro-onderneming. Tegen 2013 zullen naar verwachting nog eens 200 000 kleine en middelgrote ondernemingen hiervan gebruikmaken. Gemiddeld schept elke kleine of middelgrote onderneming die in de EU een gegarandeerde lening heeft gekregen 1,2 banen⁷.

⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/implementation/files/sba_imp_nl.pdf

⁵ Bovendien bevat het groenboek van de Commissie over de toekomst van de btw een speciaal hoofdstuk over het mkb.

⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/fighting-late-payments/index_en.htm

⁷ SEC(2005) 433 definitief, bijlage bij COM(2005) 121 definitief.

De Commissie heeft ook een permanent SME Finance Forum in het leven geroepen, waarin vertegenwoordigers van het mkb, banken, marktdeelnemers en andere financiële instellingen, waaronder de EIB, verenigd zijn om de uiteenlopende praktische belemmeringen waar kleine en middelgrote ondernemingen tegenaan lopen als zij krediet proberen te krijgen, uit de weg te ruimen. Voorts is het kader voor tijdelijke staatssteun, op grond waarvan kleine en middelgrote ondernemingen extra steun kunnen krijgen, tot eind 2011 gedeeltelijk verlengd⁸.

De markttoegang is aan het verbeteren, in het bijzonder voor overheidsopdrachten

Zowel de Commissie als de Europese normalisatie-instellingen hebben flinke vooruitgang geboekt met de bevordering van de toegang van kleine en middelgrote ondernemingen tot de ontwikkeling en het gebruik van normen. Met financiële steun van de Commissie werkt een aantal deskundigen die de belangen van het mkb vertegenwoordigen, aan mkb-vriendelijkere Europese normen, terwijl de Europese normalisatie-instellingen een begin maken met de vergemakkelijking van de toegang van kleine en grote ondernemingen tot normen, bv. door het opzetten van mkb-helppdesks en -portalen.

Wat overheidsopdrachten betreft, blijkt uit een recent onderzoek van de Commissie dat kleine en middelgrote ondernemingen met minder administratieve lasten te maken hebben bij de toegang tot overheidsopdrachten en betere mogelijkheden hebben voor gezamenlijke inschrijvingen. In de periode 2006-2008 haalden zij 33% binnen van de totale waarde aan overheidsopdrachten boven de in de EU-richtlijnen vastgestelde drempels, terwijl hun totale aandeel in de economie, berekend op grond van hun gecombineerde omzet, 52% bedraagt⁹.

In november 2010 opende de Commissie een EU-centrum voor het mkb in China, dat voorlichting, advies, opleiding en bemiddeling bij het vinden van zakenpartners verstrekt voor Europese mkb-bedrijven die naar de Aziatische markt willen exporteren of daarin willen investeren.

Ondernemerschap heeft zijn vaste plaats in het nieuwe innovatiebeleid

De Europese mkb-week bood opnieuw een pan-Europees platform met meer dan 1 500 evenementen en 3 miljoen deelnemers¹⁰. Deze week zal in 2011 en daarna worden gecontinueerd. Bovendien biedt het in 2009 van start gegane programma "Erasmus voor jonge ondernemers" bedrijfsopleidingen voor beginnende en nieuwe ondernemers teneinde grensoverschrijdend netwerken en ondernemingssamenwerking met ervaren ondernemers te bevorderen. En last but not least vormen zo'n 250 succesvolle vrouwelijke ondernemers nu het Europees netwerk van ambassadrices voor vrouwelijk ondernemerschap, dat in 2009 door de Commissie is opgezet om meer vrouwen ertoe aan te zetten ondernemer te worden¹¹.

De Commissie heeft ondernemers en kleine en middelgrote ondernemingen centraal gesteld in haar innovatie- en onderzoeksbeleid¹². Dit heeft ten doel de resterende belemmeringen voor het "naar de markt brengen van ideeën" uit de weg te ruimen en onder studenten en onderzoekers ondernemingszin te bevorderen. Het voorstel omvat nieuwe financiële

⁸ Mededeling van de Commissie: Tijdelijke kaderregeling van de Unie inzake staatssteun ter stimulering van de toegang tot financiering in de huidige financiële en economische crisis (PB C 6 van 11.1.2011, blz. 5).

⁹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/public-procurement/index_en.htm

¹⁰ <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/entrepreneurship/sme-week/>

¹¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/women/ambassadors/index_en.htm

¹² Het in oktober 2010 door de Commissie goedgekeurde Europa 2020-kerninitiatief "Innovatie-Unie".

instrumenten voor startende ondernemingen en snel groeiende bedrijven op de EU- en wereldmarkt (bv. leningen, durfkapitaal en risicodelende financiering), verdere vereenvoudiging van de EU-onderzoeks- en innovatieprogramma's, betaalbare intellectuele-eigendomsrechten en een strategisch gebruik van budgetten voor overheidsopdrachten. De Commissie is ook voornemens internationaal concurrerende clusters te steunen die grote ondernemingen en het mkb, universiteiten, onderzoekscentra en gemeenschappen van wetenschappers en praktijkmensen bijeenbrengen om kennis en ideeën uit te wisselen.

De programma's van het cohesiebeleid¹³ en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO)¹⁴ zijn belangrijke middelen om de prioriteiten van de SBA om te zetten in praktische maatregelen in het veld en tegelijk voor complementariteit tussen EU-, nationale en regionale steun te zorgen. Verdere investeringen moeten de regio's stimuleren om specifieke niches te vinden in het innovatielandschap, gebaseerd op "slimme-specialisatiestrategieën".

2.2. Ontwikkelingen in de lidstaten

De verbetering van het ondernemingsklimaat vordert traag

Alle lidstaten hebben het belang erkend van een snelle implementatie van de SBA maar de gekozen aanpak en de behaalde resultaten lopen per lidstaat sterk uiteen¹⁵. Weliswaar hebben de meeste lidstaten nationale doelstellingen vastgesteld om de administratieve lasten te verminderen, maar zij zijn er niet allemaal in geslaagd die ook daadwerkelijk te reduceren. Slechts enkele lidstaten hebben in hun nationale besluitvormingsproces een mkb-toets opgenomen (België, Denemarken, Finland, Luxemburg, Duitsland, Polen, Slovenië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk).

De toegang tot financiering is verbeterd maar er blijft voor de lidstaten nog veel te doen

Als reactie op de financiële en economische crisis hebben de meeste lidstaten maatregelen genomen om de toegang van het mkb tot financiering, in het bijzonder bankleningen, te verbeteren door voordelige achtergestelde leningen, garantieregelingen voor leningen of microkredietprogramma's. Zes lidstaten (België, Hongarije, Frankrijk, Duitsland, Ierland en meer recentelijk Finland) hebben een "kredietombudsman" in het leven geroepen. Aangezien de toegang tot financiering uiteindelijk overwegend een zaak is van de lidstaten, is een krachtigere aanpak gerechtvaardigd.

De markttoegang is aan het verbeteren nu de lidstaten innovatieve aanbestedingsprocedures en e-overheid invoeren

Verscheidene regeringen ondersteunen de internationalisering van kleine en middelgrote ondernemingen, bv. door financiële steun voor exportbevordering, markttoegangsstrategieën en deelname aan handelsbeurzen (Cyprus, Tsjechië, Denemarken, Estland, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Slowakije, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk). Sommige daarvan (bv. Denemarken, Slovenië) richten zich op snel groeiende ondernemingen die willen internationaliseren; andere hebben

¹³ Mededeling "Bijdrage van het regionaal beleid aan de slimme groei in het kader van de Europa 2020-strategie", COM(2010) 553.

¹⁴ http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/leg/index_en.htm en
http://ec.europa.eu/agriculture/fin/index_nl.htm

¹⁵ Voorbeelden van maatregelen van de lidstaten om de SBA uit te voeren zijn te vinden in de bijlage.

nieuwe exportbevorderingsbureaus opgezet (bv. Luxemburg) of nieuwe steunprogramma's (bv. Hongarije). Ook wordt een mentoringsysteem getest (bv. Frankrijk), waarbij grote ondernemingen de internationalisering van kleine en middelgrote ondernemingen ondersteunen.

Slechts enkele landen hebben gemeld dat zij zijn begonnen met de promotie van de Europese code van beste praktijken om overheidsopdrachten voor het mkb toegankelijker te maken (bv. Oostenrijk, Cyprus, Frankrijk, Duitsland, Hongarije, Ierland, Litouwen, Polen, Portugal, Zweden en het Verenigd Koninkrijk). De meest verbreide mkb-vriendelijke maatregelen op dit gebied zijn nog steeds de verdeling van aanbestedingen in percelen of partijen, indien mogelijk, en een gemakkelijker toegang tot informatie via gecentraliseerde websites, interactieve webpagina's en andere ontwikkelingen op het gebied van elektronische aanbestedingen.

Sommige lidstaten hebben nieuwe modellen ontwikkeld om samenwerking tussen ondernemingen te bevorderen (bv. Italië met bedrijvensnetwerken en Duitsland met clusternetwerken).

Om in deze moeilijke economische tijden ondernemerschap te ondersteunen moeten de lidstaten hun inspanningen om faillissementsprocedures te vereenvoudigen opvoeren

Er valt geen vooruitgang te melden op het gebied van de vereenvoudiging van faillissementsprocedures. Slechts vijf lidstaten (België, Finland, Ierland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk) voldoen aan de aanbeveling om alle juridische procedures voor het liquideren van een bedrijf in geval van een niet-frauduleus faillissement binnen een jaar af te handelen. Dit was in 2009 en 2008 ook al zo.

Ten slotte maken de lidstaten goede vorderingen met het goedkoper en sneller maken van de procedure voor het starten van een onderneming. In 2010 duurde het gemiddeld zeven dagen (twaalf dagen in 2007) en kostte het gemiddeld 399 euro (485 euro in 2007) om een besloten vennootschap op te richten¹⁶.

2.3. Meer maatregelen nodig

- Sinds de goedkeuring van de SBA is veel bereikt. De Commissie is haar toezeggingen nagekomen en heeft het merendeel van de in het vooruitzicht gestelde maatregelen uitgevoerd. De lidstaten daarentegen vertonen een ongelijker beeld. Wil de SBA zijn doelstelling van een mkb-vriendelijk economisch beleid halen, dan is het belangrijk ervoor te zorgen dat de maatregelen waartoe de EU en de lidstaten zich ten tijde van de goedkeuring ervan verbonden hebben, volledig ten uitvoer worden gelegd. Tegelijkertijd is er in de economische context veel veranderd en hebben nieuwe uitdagingen de kop op gestoken. Wil het mkb-beleid op de juiste manier op de huidige omstandigheden inspelen, dan moet verder vooruit worden gekeken.
- Op grond hiervan worden in de evaluatie van de SBA een aantal nieuwe maatregelen voorgesteld die ten doel hebben in te spelen op de uitdagingen als gevolg van de **economische crisis** en bestaande maatregelen verder uit te breiden in overeenstemming met de **Europa 2020-strategie**, en wel op de volgende gebieden:

¹⁶

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/start-up-procedures/index_en.htm

- slimme regelgeving voor het Europese mkb tot een realiteit maken;
- speciale aandacht besteden aan de financieringsbehoeften van het mkb;
- een brede benadering volgen om de markttoegang voor het mkb te verbeteren;
- het mkb helpen bij te dragen tot een hulpbronnefficiënte economie, en
- bevordering van ondernemerschap, nieuwe werkgelegenheid en inclusieve groei.

Deze maatregelen zullen alleen effect sorteren als zij zijn gebaseerd op een krachtige mkb-governance. In de evaluatie van de SBA worden manieren aan de hand gedaan om dit te verbeteren, waarbij aan belanghebbenden een duidelijke rol wordt toebedeeld.

3. DE SBA EEN NIEUWE IMPULS GEVEN

3.1. Slimme regelgeving moet voor het Europese mkb werkelijkheid worden

De tenuitvoerlegging van het "denk eerst klein"-principe blijft de hoeksteen van de SBA. Dit impliceert een vereenvoudiging van de wet- en regelgeving waaronder het mkb opereert, met name door op het mkb toegesneden regels te ontwerpen, waaronder het "only once"-beginsel of door gebruikmaking van instrumenten als e-overheid en éénloketsystemen. De Commissie en de lidstaten hebben zich weliswaar in toenemende mate ingespannen om het beginsel toe te passen, maar er is nog steeds ruimte voor een meer stelselmatige toepassing ervan op basis van de EU-agenda voor slimme regelgeving¹⁷.

De Commissie zal de toepassing van de mkb-toets in haar effectbeoordelingsprocedure verder intensiveren om ervoor te zorgen dat gevolgen voor het mkb grondig worden geanalyseerd en dat daarmee in alle relevante wetgevings- en beleidsvoorstellen rekening wordt gehouden, met, waar mogelijk en telkens wanneer dat in verhouding staat tot het beoogde doel, een duidelijke vermelding van de gekwantificeerde gevolgen voor het mkb. Bij de beoordeling van de gevolgen van haar voorstellen voor het concurrentievermogen zal de Commissie nagaan in hoeverre Europese bedrijven, en mkb-bedrijven in het bijzonder, op de EU-markten en daarbuiten kunnen concurreren. Bovendien moeten de verschillen tussen micro-, kleine en middelgrote ondernemingen worden erkend en moet daarmee rekening worden gehouden bij de toepassing van de mkb-toets, en moeten waar nodig specifieke maatregelen worden overwogen zoals lagere kosten of eenvoudigere verslagleggingsverplichtingen. Wanneer de lidstaten de keuze hebben dit soort maatregelen toe te passen, dan moeten zij daarvan gebruikmaken. Evenzo zouden de lidstaten overregulering ("gold plating") moeten vermijden, d.w.z. bij de omzetting van richtlijnen in intern recht strengere eisen stellen dan de EU-wetgeving voorschrijft. De Commissie verklaart zich bereid de lidstaten hierbij te helpen.

Om ervoor te zorgen dat de regelgeving geschikt is voor het doel, en om de cumulatieve effecten van wetgeving vast te stellen zal de Commissie bestaande wetgeving aan een "geschiktheidscontrole" onderwerpen waarbij evaluaties van afzonderlijke stukken wetgeving worden aangevuld met een meer omvattende aanpak. Dit zal inconsistenties en achterhaalde of onwerkzame maatregelen aan het licht helpen brengen en de lasten voor het mkb verder verlagen, ook voor ondernemingen die actief zijn in niet-industriële sectoren zoals handel of

¹⁷ Mededeling over slimme regelgeving in de EU, COM(2010) 543.

ambacht. Deze aanpak wordt momenteel ontwikkeld op het gebied van diensten teneinde de algemene werking van de eengemaakte dienstenmarkt te testen, met name uit het oogpunt van het mkb¹⁸.

Vereenvoudiging is een belangrijke doelstelling. Tegen oktober 2011 zal de Commissie de transparantie- en verslagleggingsvereisten voor kleinere beursgenoteerde ondernemingen vereenvoudigen. Bovendien beoordeelt de Commissie de vereenvoudiging van de auditvoorschriften voor kleine bedrijven ten gevolge van het groenboek "Beleid inzake controle van financiële overzichten"¹⁹.

Een essentieel onderdeel van de SBA is belanghebbenden nauwer bij de ontwikkeling van het mkb-beleid van de EU betrekken. Het besluit om vanaf 2012 de periode van door de Commissie gehouden openbare raadplegingen op te trekken van acht naar twaalf weken moet belanghebbenden meer tijd geven om hun leden te raadplegen en hun standpunt inzake voor het mkb relevante initiatieven te consolideren. De herziene mkb-panels van het Enterprise Europe Network vullen de feedback aan die ontvangen wordt van gevestigde instanties die op nationaal en EU-niveau het mkb vertegenwoordigen.

De inspanningen om overheden beter te laten inspelen op de behoeften van het mkb moeten worden opgevoerd, in het bijzonder door meer gebruik te maken van e-overheidstoepassingen. Het actieplan inzake e-overheid²⁰ bevat een groot aantal maatregelen waardoor het mkb minder tijd zal hoeven te besteden aan administratieve procedures, mede door de bevordering van grensoverschrijdende elektronische aanbestedingen. Evenzo zal de Commissie samen met de lidstaten werken aan de verdere uitbouw van de éénloketsystemen, die bedoeld zijn om dergelijke procedures sterk te vereenvoudigen, tot gebruikersvriendelijke e-overheidsportalen, die het mogelijk maken alle noodzakelijke administratieve vereisten, ook grensoverschrijdend, elektronisch af te wikkelen.

De Commissie zal:

- ervoor zorgen dat bij de beoordeling van het effect van nieuwe voorstellen op het mkb mkb-deskundigheid volledig voorhanden is, en waar nodig rekening houden met de verschillen in grootte van ondernemingen;
- in de hele EU de toepassing van het "only once"-beginsel bevorderen waarbij overheden en overheidsinstanties niet steeds dezelfde informatie, gegevens, documenten of certificaten dienen te verlangen waarover zij al beschikken in het kader van andere procedures;
- het EU-kader voor de financiële verslaglegging vereenvoudigen door de basisvoorschriften voor jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (vierde en zevende richtlijn) van vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid te herzien;
- in overeenstemming met de mededeling over slimme regelgeving de mogelijkheid onderzoeken om overregulering door de lidstaten terug te dringen;
- "geschiktheidscontroles" uitvoeren om te beoordelen of de regelgeving voor een bepaald

¹⁸ COM(2011) 20.

¹⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/green_paper_audit_en.htm

²⁰ http://ec.europa.eu/information_society/activities/egovernment/action_plan_2011_2015/index_en.htm

beleidsterrein geschikt is voor het doel en, zo niet, wat er verbeterd moet worden;

- "prestatiecontroles" voor de eengemaakte markt uitvoeren om problemen op het spoor te komen die inherent zijn aan de gelijktijdige toepassing van stukken EU-wetgeving op de dienstensector, en die problemen zo nodig te verhelpen.

De lidstaten worden verzocht:

- aan de hand van een mkb-toets stelselmatig de gevolgen van wetgeving voor het mkb te beoordelen en waar nodig rekening houden met de verschillen in grootte van ondernemingen;
- elk jaar op een vast tijdstip vooruit te plannen welke ondernemingsgerelateerde wetgeving in de komende begrotingsperiode in werking zal treden;
- het "denk eerst klein"-principe niet alleen op wetgeving toe te passen maar ook op administratieve procedures die van invloed zijn op het mkb (bv. door één gesprekspartner in te voeren en minder verslagleggingsverplichtingen).

3.2. De economische situatie vereist speciale aandacht voor de financieringsbehoeften van het mkb

De SBA nodigt de EU en de lidstaten uit het mkb gemakkelijker toegang te bieden tot financiering, ook door tijdige betaling bij commerciële transacties te bevorderen. Als gevolg van de economische crisis hebben veel kleine en middelgrote ondernemingen hun financiële situatie en kredietwaardigheid zien verslechteren, ondanks een levensvatbaar onderliggend bedrijfsmodel en een solide klantenbasis. Tegelijkertijd hebben de laatste overzichten van de Europese Centrale Bank (ECB) inzake leningen laten zien dat diverse Europese banken hun kredietnormen voor ondernemingen hebben aangescherpt²¹. Nieuwe initiatieven zijn nodig om de toegang van het mkb tot financiering te verbeteren, bijvoorbeeld via kapitaalmarkten en door fiscaal beleid dat investeringen stimuleert. Hoge schulden hebben veel kleine en middelgrote ondernemingen kwetsbaar gemaakt voor moeilijke omstandigheden op de financiële markt. Daarom zouden de lidstaten stimulansen moeten bieden om inkomsten te beleggen in aandelen, daarbij niet vergetend dat de behoeften van snel groeiende ondernemingen verschillen van die van gewone Europese mkb-bedrijven. Openbare financieringsregelingen voor het mkb moeten zowel op nationaal als op Europees niveau worden gestimuleerd om geconstateerde markttekortkomingen aan te pakken, en moeten worden gestroomlijnd om de toegankelijkheid te verbeteren. Bijzondere aandacht zou moeten worden besteed aan de financiering van de eerste groeifase van bedrijven.

Op EU-niveau of door de lidstaten geïntroduceerde nieuwe regelgeving voor financiële instellingen zou goed moeten worden afgestemd en vergezeld moeten gaan van effectbeoordelingen (mkb-toets). Wanneer zij in 2011 hogere kapitaalvereisten voor banken zal voorstellen, zal de Commissie bijzondere aandacht besteden aan het effect daarvan op leningen aan mkb-bedrijven.

²¹

<http://www.ecb.int/stats/money/surveys/lend/html/index.en.html>

Betere en efficiëntere garantieregelingen voor leningen zijn voor kleine en middelgrote ondernemingen van essentieel belang omdat zij niet altijd over onderpand beschikken. Dit is met name het geval voor ondernemingen die kleine bedragen lenen, aangezien een betere verstrekking van microkredieten het ondernemerschap op nationaal en regionaal niveau kan stimuleren. Hiertoe heeft de Commissie de Progress-microfinancieringsfaciliteit²² geïntroduceerd en werkt zij aan het stimuleren van de uitwisseling van goede praktijken inzake microfinanciering, de bevordering van opleiding en de ondersteuning van microfinancieringsinstellingen, met name in het kader van JASMINE²³, en de opstelling van een gedragscode²⁴. Het is belangrijk dat alle banken, ongeacht hun grootte, toegang kunnen krijgen tot alle financiële instrumenten van de EU. Bovendien moeten banken worden aangemoedigd specifieke kredietwaardigheidscriteria voor mkb-bedrijven te ontwikkelen, rekening houdend met bijvoorbeeld kwalitatieve criteria.

Door de markttekortkomingen bij durfkapitaal moet het aanbod aan durfkapitaal worden vergroot en moeten er hoogwaardige bedrijven met groeipotentieel zijn om in te investeren. Om ondernemers beter in staat te stellen de bezorgdheid bij investeerders weg te nemen en klaar te zijn voor investeringen, moeten bestaande goede praktijken op het gebied van opleiding in heel Europa op grotere schaal worden verspreid. Voorts moeten er op Europees niveau kwaliteitscriteria voor goede programma's ter vergroting van de investeringsbereidheid worden vastgesteld om ondernemers het juiste programma te helpen kiezen.

Ook moeten investeerders meer bewust worden gemaakt van de door de ontwikkelingsvooruitzichten van beursgenoteerde mkb-bedrijven geboden mogelijkheden, moeten de voorwaarden worden geschapen voor een efficiënt netwerk van beurzen of specifieke gereguleerde markten die zich speciaal op mkb-bedrijven richten en moeten de noterings- en openbaarmakingsvereisten beter op het mkb worden afgestemd.

De Commissie zal met een actieplan komen om de toegang van het mkb tot financiering te verbeteren, waaronder de toegang tot durfkapitaal en de kapitaalmarkten, en zij zal binnen het Enterprise Europe Network proberen de vraag naar en het aanbod van durfkapitaal beter op elkaar af te stemmen.

Financiële steun van de EU

De Commissie is van mening dat de financiële instrumenten een grotere rol moeten spelen in het vergemakkelijken van de toegang van het mkb tot financiering en tegelijkertijd een belangrijk hefboomeffect moeten hebben op de beschikbaarheid van kapitaal voor leningen. In het kader van haar algemene voorstel inzake het meerjarig financieel kader voor na 2013 zal de Commissie voorstellen de bestaande innovatieve financiële instrumenten, waaronder de mkb-garantiefaciliteit en de RSFF²⁵, te stroomlijnen en te versterken om kleine en middelgrote ondernemingen te helpen investeren en groeien. De Commissie zal er in het bijzonder op toezien dat de toekomstige financieringsinstrumenten van de EU een belangrijke rol zullen spelen om ervoor te zorgen dat de markttekortkomingen waaronder het mkb te lijden heeft, op de juiste wijze worden aangepakt.

²² <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=nl&catId=836>

²³ Joint Action to support Microfinance Institutions in Europe.

²⁴ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=nl&catId=836> en http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/borrowing/microcredit/index_en.htm

²⁵ Financieringsfaciliteit met risicodeling, <http://www.eib.org/products/loans/special/rsff/index.htm?lang=en>

Bovendien zullen ook lacunes in de regelgeving worden aangepakt door een doeltreffende eengemaakte Europese markt voor durfkapitaalfondsen te realiseren, waarbij gekeken wordt naar alle elementen die het soepel functioneren van de durfkapitaalmarkt in de weg staan en groei belemmeren, en waar nodig gezorgd wordt voor afdoende bescherming van kleine beleggers.

De oproep van de Europese Raad van februari 2011 om de EU-instrumenten ter ondersteuning van onderzoek en innovatie te vereenvoudigen beoogt de toepassing van deze instrumenten door innovatieve ondernemingen te vergemakkelijken, in het bijzonder door een nieuw evenwicht te vinden tussen vertrouwen en controle. De Europese Raad vraagt om een beoordeling van hoe het beste in de behoeften van snel groeiende innovatieve ondernemingen kan worden voorzien door een marktgerichte aanpak. In dit verband werd de Commissie tevens verzocht de haalbaarheid te onderzoeken van een innovatieonderzoeksregeling voor kleine ondernemingen. Overheidsopdrachten moeten beter worden toegesneden op het scheppen van een grotere vraag naar innovatieve goederen en diensten, en intellectuele-eigendomsrechten moeten beter worden gevaloriseerd, zoals uiteengezet in het kerninitiatief Innovatie-Unie.

De Commissie zal haar maatregelen om de toegang van het mkb tot EU-financieringsprogramma's te vergemakkelijken, versterken. Zij zal blijven toezien op de juiste toewijzing van de begroting voor het cohesiebeleid die bestemd is voor bedrijfssteun, speciaal het gedeelte daarvan dat rechtstreeks op het mkb gericht is²⁶. Zij zal ook verder gaan met het plaatsen van speciaal aan het mkb gerichte oproepen in het huidige Kaderprogramma voor onderzoek en betere gebruikersondersteuning bieden. De Commissie overweegt ook een gemeenschappelijk strategisch kader voor te stellen dat alle bestaande onderzoeks- en innovatieprogramma's en -initiatieven omvat en dat met name ten goede zou moeten komen aan het mkb doordat het flexibelere administratieve en financiële regels biedt, een aantal gestroomlijnde instrumenten voor het mkb die de gehele innovatieketen naadloos afdekken, en een éénloketsysteem voor advies en ondersteuning.

De lopende vereenvoudiging van het financieel reglement²⁷ zou ook een positief effect moeten hebben op de toegang van mkb-bedrijven tot en hun deelneming in de financiering door de Unie.

De Commissie zal:

- er binnen een gestroomlijnd en verbeterd pakket financiële instrumenten naar streven een groter aantal begunstigde mkb-bedrijven te helpen door betere leninggarantieregelingen die investeringen, groei, innovatie en onderzoek zullen ondersteunen;
- EU-financieringsprogramma's voor het mkb toegankelijker maken door een verdere vereenvoudiging van de procedures;
- in 2011 een actieplan goedkeuren om de toegang van het mkb tot financiering, ook die tot durfkapitaalmarkten, te verbeteren, alsmede gerichte maatregelen die investeerders meer

²⁶ De totale geplande toewijzing aan bedrijfssteun in het cohesiebeleid in de huidige programmeringsperiode 2007-2013 bedraagt circa 55 miljard euro, waarvan 27 miljard uitdrukkelijk op het mkb is gericht en 28 miljard niet gerelateerd is aan de bedrijfsomvang.

²⁷ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de jaarlijkse begroting van de Unie, COM(2010) 815.

bewust moeten maken van de door mkb-bedrijven geboden mogelijkheden;

- overwegen een nieuwe wettelijke regeling goed te keuren om ervoor te zorgen dat durfkapitaalfondsen tegen 2012 in de EU vrij kunnen opereren en investeren, ongeacht de lidstaat waar zij gevestigd zijn;
- zoals gevraagd door de Europese Raad, mogelijkheden verkennen voor de instelling van een instrument voor de valorisatie van intellectuele-eigendomsrechten op Europees niveau, vooral om de toegang van het mkb tot de kennismarkt te vergemakkelijken.

De lidstaten worden verzocht:

- de toegang van het mkb tot de structuurfondsen te vergemakkelijken door kleine en middelgrote ondernemingen de mogelijkheid te bieden alle voor steun uit de structuurfondsen vereiste gegevens slechts één keer in te dienen;
- oplossingen van het type "kredietombudsman" te ontwikkelen om de dialoog tussen het mkb en kredietinstellingen te vergemakkelijken;
- ervoor te zorgen dat inconsistenties in de fiscale behandeling niet tot dubbele belasting leiden, wat grensoverschrijdende durfkapitaalinvesteringen in de weg zou kunnen staan;
- éénloketsystemen in het leven te roepen waar mkb-bedrijven Europese, nationale en lokale subsidies kunnen aanvragen.

3.3. Een brede benadering om de markttoegang voor het mkb te verbeteren

De SBA nodigt de Commissie en de lidstaten uit het mkb te steunen en te stimuleren om profijt te trekken van de eengemaakte markt, ook de digitale eengemaakte markt, en van de groei van markten buiten de EU, en tegelijk de uitdaging van een duurzame economie aan te gaan. Bovendien zet de Europa 2020-strategie diverse maatregelen uiteen om het concurrentievermogen van de EU ten opzichte van haar voornaamste handelspartners te verbeteren, met name door de vaststelling van een industriebeleid in een tijd van mondialisering en een nieuwe handelsstrategie²⁸, en om een efficiënt gebruik van hulpbronnen in Europa te bevorderen. Ten slotte stelt de mededeling "Naar een Single Market Act"²⁹ ambitieuze doelstellingen om de eengemaakte markt te verbeteren en bevat zij een uitgebreid pakket aan maatregelen.

3.3.1. Ervoor zorgen dat het mkb optimaal profiteert van de eengemaakte markt

Ofschoon er aanzienlijke vorderingen zijn gemaakt om het mkb profijt te helpen trekken van de eengemaakte markt, schromen kleine en middelgrote ondernemingen om verschillende redenen nog steeds zich met grensoverschrijdende activiteiten in te laten. Grensoverschrijdende betalingen worden vaak als kostbaar en omslachtig ervaren, evenals de beschikbare instrumenten om eventuele geschillen met klanten te beslechten, in het bijzonder in de e-handel. Voor een goede werking van de eengemaakte markt is het van fundamenteel

²⁸ Mededeling "Handel, groei en wereldvraagstukken", COM(2010) 612 van 9.11.2010.

²⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/smact/index_nl.htm

belang dat schulden in andere EU-landen gemakkelijker kunnen worden ingevorderd. Aangezien meer dan 60% van de schulden in andere EU-landen niet wordt ingevorderd, zal de Commissie met maatregelen komen om de invordering van schulden in andere EU-landen te vergemakkelijken³⁰.

Ook moeten overheidsopdrachten, die 17% van het bbp van de EU uitmaken, voor kleine en middelgrote ondernemingen toegankelijker worden gemaakt, met name door verdere vereenvoudiging³¹. De toegang van mkb-bedrijven tot normen en hun belangenbehartiging in het normalisatieproces zijn aan het verbeteren, zij het langzaam. Het proces zou nog verbeterd kunnen worden om onder andere te zorgen voor een evenwichtige deelname van belanghebbenden aan het normalisatieproces. Verschillen in vennootschapsrecht, overeenkomstenrecht en belastingstelsels kunnen dermate problemen en kosten veroorzaken dat ondernemers zich hierdoor laten weerhouden om met andere lidstaten zaken te doen. Daarom zal de Commissie één geheel van regels voorstellen voor de berekening van een grondslag voor de vennootschapsbelasting in de hele EU, om het voor kleine en middelgrote bedrijven eenvoudiger te maken hun activiteiten binnen de eengemaakte markt uit te breiden. Er zullen ook initiatieven worden genomen met betrekking tot de werking van de btw teneinde de administratieve lasten voor ondernemingen te beperken en grensoverschrijdende activiteiten te bevorderen. Bovendien stuiten kleine en middelgrote ondernemingen niet zelden op oneerlijke bedingen en praktijken die door verscheidene spelers in de toeleveringsketen worden opgelegd.

De Commissie neemt maatregelen om ervoor te zorgen dat het mkb zich onder optimale omstandigheden kan inlaten met grensoverschrijdende handel, ook via het internet. De "Single Euro Payments Area" (SEPA) zal het kleine en middelgrote ondernemingen mogelijk maken te profiteren van eenvoudigere betalingsregelingen met beperkte kosten en slechts één bankrekening binnen de eengemaakte markt³². De SEPA biedt ook een platform voor de ontwikkeling van pan-Europese e-facturering en de massale overstap daarnaar door het mkb. De Commissie heeft in haar "Digitale agenda" ook de mogelijkheden van online zakendoen benadrukt, met de specifieke doelstelling dat tegen 2015 33% van de mkb-bedrijven online (ver)koopt. Om bovendien goedkope, eenvoudige en snelle verhaalprocedures te bevorderen en zo een doeltreffend alternatief te bieden voor kostbare en langdurige gerechtelijke procedures, werkt de Commissie momenteel aan een wetgevingsvoorstel om alternatieve geschillenregeling in de EU te bevorderen, waaronder de mogelijke ontwikkeling van een Europees onlinesysteem voor geschillenregeling voor onlinetransacties zowel tussen bedrijven onderling als tussen bedrijven en consumenten.

De Commissie zal een grondige analyse uitvoeren van de oneerlijke handelspraktijken en bedingen in de betrekkingen tussen ondernemingen binnen de eengemaakte markt en zo nodig een wetgevingsvoorstel indienen om ondernemingen tegen oneerlijke bedingen te beschermen. Bovendien zal de Commissie met een mededeling komen over de richtlijn inzake misleidende reclame en vergelijkende reclame³³ om problemen aan te pakken waarmee mkb-bedrijven vaak te kampen hebben, zoals zwendel met bedrijvengidsen. De Commissie zal er ook voor gaan zorgen dat kleine en middelgrote ondernemingen in economisch afhankelijke

³⁰ SEC(2005) 433, bijlage bij COM(2010) 135 definitief.

³¹ Zie het groenboek over de modernisering van openbare aanbestedingen in de EU: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/consultations/index_en.htm

³² http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/

³³ Richtlijn 2006/114/EG.

situaties beschermd worden tegen oneerlijke handelspraktijken en de mogelijkheid krijgen om verhaal te zoeken wanneer zij in de toeleveringsketen op dergelijke praktijken stuiten.

Het EU-recht en –beleid erkennen dat het belangrijk is dat adequate consumentenvoorlichting wordt gegarandeerd over het fabricageproces, de fabrikant en de oorsprong van in de eengemaakte markt verhandelde producten³⁴. Bijzondere aandacht gaat uit naar de inachtneming van de normen op het gebied van de gezondheid en veiligheid van werknemers en de hygiëne en veiligheid van producten, alsook de milieubeschermingsvoorschriften. Weliswaar wordt met de steun van de Commissie in het Parlement en de Raad gesproken over wetgevingsinitiatieven die de regelgeving moeten verbeteren³⁵, maar het mkb moet ook beter geïnformeerd worden over hoe het bestaande EU-rechtsinstrumenten kan aanwenden om hun legitieme belangen te beschermen tegen oneerlijke handelspraktijken en misleidende informatie.

Kleine en middelgrote ondernemingen ondervinden regelmatig schade van met de mededinging strijdige praktijken, zoals kartels of misbruik van machtspositie. Om te bekijken hoe mkb-bedrijven daadwerkelijk hun recht op volledige vergoeding van dergelijke schade kunnen uitoefenen, is de Commissie een openbare raadpleging begonnen over een coherente Europese aanpak van collectief verhaal.

Ten slotte wordt een aanzienlijke hoeveelheid informatie over de eengemaakte markt en adviezen voor ondernemingen beschikbaar gesteld via voorlichtingsdiensten van de EU (zoals het Enterprise Europe Network, het Europees portaal voor kleine en middelgrote ondernemingen, SOLVIT, Uw Europa – Bedrijfsleven) en nationale websites. Zo hebben mkb-bedrijven toegang tot informatie in hun eigen taal. Tegelijkertijd zouden de lidstaten de voorlichtingsdiensten van de Commissie moeten promoten en moeten zorgen voor een betere coördinatie tussen de nationale voorlichtingsinstrumenten en die van de Commissie.

De Commissie zal:

- een grondige analyse maken van oneerlijke handelspraktijken in de Europese Unie en zo nodig met een wetgevingsvoorstel komen;
- met belastinginitiatieven komen, zoals een wetgevingsvoorstel voor een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en een nieuwe btw-strategie, die met name beoogt fiscale belemmeringen en administratieve lasten voor kleine en middelgrote ondernemingen in de eengemaakte markt te verminderen;
- in 2011 het Europees normalisatiestelsel herzien;
- een richtsnoer opstellen met een toelichting op de regels inzake de vermelding van de oorsprong en de mkb-bedrijven informeren over de beschikbare middelen om hun legitieme belangen te beschermen;

³⁴ Informatie over de oorsprong of plaats van herkomst van goederen valt onder twee momenteel in behandeling zijnde wetgevingsinitiatieven: het voorstel voor een verordening betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan de consumenten en het "Kwaliteitspakket", COM(2010) 738.

³⁵ Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de aanduiding van het land van oorsprong op bepaalde producten uit derde landen (COM(2005) 661) en voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende textielbenamingen en de desbetreffende etikettering van textielproducten (COM(2009) 31).

- een instrument in het Europees overeenkomstenrecht voorstellen dat beantwoordt aan de behoeften van mkb-bedrijven die nieuwe markten proberen te betreden;
- een uniforme procedure opzetten om de invordering van schulden in andere EU-landen te vergemakkelijken door een crediteur in staat te stellen tegoeden die door zijn schuldenaar op een bankrekening in een andere lidstaat worden aangehouden, te laten bevroren.

De lidstaten worden verzocht:

- de Europese code van goede praktijken ter vergemakkelijking van de toegang van het mkb tot overheidsopdrachten volledig ten uitvoer te leggen;
- de onlinepublicatie van gemakkelijk toegankelijke en kosteloze samenvattingen van Europese normen te bevorderen met een duidelijke vermelding van de wijzigingen wanneer de normen worden herzien.

De Commissie zal, en de lidstaten worden verzocht:

- samen (te) streven naar een betere elektronische interoperabiliteit in de interne markt, in het bijzonder uitvoering van het voorstel in de Single Market Act voor een tegen 2012 te nemen besluit ter waarborging van de wederzijdse erkenning van e-identificatie en e-authenticatie in de hele EU en de herziening in 2011 van de richtlijn inzake elektronische handtekeningen.

3.3.2. *Het mkb helpen de geglobaliseerde markten tegemoet te treden*

Geglobaliseerde markten bieden voor het mkb in de EU nieuwe mogelijkheden om zaken te doen. Volgens een recente studie³⁶ zijn zij meer internationaal actief dan hun tegenhangers in de VS en Japan. 25% van de kleine en middelgrote ondernemingen in de EU exporteert of heeft op enig moment in de afgelopen drie jaar geëxporteerd, waarvan 13% buiten de eengemaakte markt. Tegelijkertijd wijst de studie op een enorm onaangeboord marktpotentieel, in het bijzonder in de BRIC-landen³⁷, die naar schatting tegen 2030 goed zijn voor 60% van het mondiale bbp. Momenteel worden deze markten slechts door 7 à 10% van de exporterende mkb-bedrijven in de EU bediend.

Om toegang te kunnen krijgen tot markten van derde landen, moeten mkb-bedrijven worden toegerust met de juiste vaardigheden, moeten zij worden ondersteund door een passend beleidskader dat hen in staat stelt een concurrentievoordeel te verwerven, en moeten zij gelijke concurrentievoorwaarden genieten als het erom gaat belemmeringen zoals buitenlandse regelgeving en non-tarifaire handelsbelemmeringen aan te pakken³⁸. De

³⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/internationalisation/index_en.htm

³⁷ Brazilië, Rusland, India en China.

³⁸ Een in opdracht van de Commissie uitgevoerde studie legt de vinger op specifieke problemen waarmee verschillende typen mkb-bedrijven te maken hebben wanneer zij betrokken zijn bij onderzoeken in het kader van de handelsbescherming, waaronder gebrek aan transparantie en problemen bij de toegang tot informatie. Hiervoor worden mogelijke oplossingen aan de hand gedaan. De lidstaten bespreken

Commissie is bezig een aantal opties te bestuderen, waaronder hulp bij het krijgen van toegang tot de markt en begeleiding bij regelgevingskwesties, normalisatie en conformiteitsbeoordeling. Hierbij wordt rekening gehouden met de diensten die worden verleend door bestaande bedrijfsorganisaties, het Enterprise Europe Network, alsook het EU Business and Technology Centre in India en het EU-centrum voor het mkb in China. Daarnaast profiteren mkb-bedrijven van maatregelen in het kader van de markttoegangsstrategie, zoals de markttoegangsdatabase of het werk van ruim dertig markttoegangsteams in belangrijke exportmarkten, die lokale expertise van vertegenwoordigers van EU-delegaties, ambassades van de lidstaten en EU-ondernemingen bundelen om de toegang van Europese ondernemingen tot deze markten te verbeteren³⁹.

De Commissie wil nieuwe vormen van samenwerking tussen ondernemingen bevorderen, ook tussen bedrijven die in verschillende regio's of landen gesitueerd zijn. Dit betekent een nieuw samenwerkingsmodel via clusters en netwerken van bedrijven, dat ondernemingen in staat zal stellen hun krachten te bundelen en de aanzet zal geven tot een coherente en gecoördineerde aanpak om een gemeenschappelijk doel bereiken zonder hun zelfstandigheid te verliezen. De Commissie zal onderzoeken hoe dit soort samenwerking het beste op Europees niveau kan worden ondersteund.

Daarnaast zal de Commissie begin 2011 met nieuwe maatregelen komen ter ondersteuning van clusters van wereldformaat om internationale clusteractiviteiten, excellentie in clustermanagement en de uitbreiding van de European Cluster Observatory te bevorderen.

In het kader van de internationale agenda van de EU zal de Commissie in haar bi- en multilaterale samenwerking met derde landen onderwerpen promoten die van bijzonder belang zijn voor het mkb, bv. handelsfacilitatie, alsook de integratie van de SBA-beginselen in relevante overeenkomsten en bijbehorende toezicht- en coördinatiemechanismen. Bovendien zal zij zich verder inspannen om niet-tarifaire handelsbelemmeringen en beperkingen op de toegang tot grondstoffen uit de weg te ruimen onder gebruikmaking van de beschikbare handelspolitieke instrumenten. Dit zal er ook toe bijdragen grotendeels nog steeds voor het mkb ontoegankelijke sectoren, zoals de diensten- en overheidsopdrachtenmarkt, verder open te stellen en intellectuele-eigendomsrechten helpen handhaven.

De Commissie zal:

- in 2011 een nieuwe strategie presenteren inzake de ondersteuning van mkb-bedrijven in de EU op markten buiten de Europese Unie en een strategie voor wereldwijd concurrerende clusters en netwerken⁴⁰ met speciale aandacht voor de analyse van de door hen gespeelde rol in het verbeteren van het concurrentievermogen van het mkb;
- iets doen aan de problemen van mkb-bedrijven in verband met het gebruik van handelsbeschermingsinstrumenten door meer informatie over en bijstand bij het gebruik van deze instrumenten te verstrekken;

momenteel de bevindingen van deze studie met het oog op vervolgmaatregelen. Zie voor meer informatie de website van DG Trade: <http://ec.europa.eu/trade/tackling-unfair-trade/tradedefence/information-for-business/sme/>

³⁹

⁴⁰

<http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/trade-topics/market-access/export-from-eu/>
Mededeling van de Commissie "Een geïntegreerd industriebeleid in een tijd van mondialisering – Concurrentievermogen en duurzaamheid centraal stellen", COM(2010) 614.

- de stelselmatige inspanningen voortzetten om niet-tarifaire handelsbelemmeringen in vrijhandelsovereenkomsten uit de weg te ruimen en het mkb gemakkelijker toegang te geven tot markten van derde landen, en de intellectuele-eigendomsrechten helpen handhaven overeenkomstig de vernieuwde handelspolitiek.

De lidstaten worden verzocht:

- netwerkvorming binnen het mkb te ondersteunen overeenkomstig de communautaire staatssteunregels en mededingingsregels;
- kleine en middelgrote ondernemingen aan te moedigen specialistische kennis in te huren of te kopen om ondernemingen te helpen groeien, innoveren en de internationale markt op te gaan.

3.3.3. *Het mkb helpen bij te dragen tot een hulpbronnefficiënte economie*

De Commissie heeft maatregelen getroffen om mkb-bedrijven bewuster te maken van milieu- en energiegerelateerde vraagstukken en heeft hen geholpen bij de tenuitvoerlegging van wetgeving, de beoordeling van hun milieu- en energieprestatie en het verbeteren van hun vaardigheden en kwalificaties. Hoewel deze maatregelen versterkt moeten worden, is het accent in Europa 2020 verschoven naar het helpen van kleine en middelgrote ondernemingen om belangrijke spelers te worden in de overgang naar hulpbronnefficiënte groei. Weliswaar zet de markt kleine en middelgrote ondernemingen ertoe aan hun hulpbronnengebruik te optimaliseren, maar de marktsignalen zijn in vele gevallen niet gemakkelijk te identificeren of te interpreteren en mkb-bedrijven kampen met problemen als gevolg van een gebrek aan informatie, tijd en menselijke en financiële middelen. Om deze problemen te boven te komen moeten zij over adequate financiering kunnen beschikken, ook via regionale bedrijfsondersteuningsprogramma's, tijdige informatie en concrete bijstand door bedrijfsondersteunende organisaties zoals de kamers van koophandel en adviesdiensten. Maatregelen om energie- en hulpbronnenaudits te stimuleren kunnen deze overgang bevorderen.

Marktgerichte instrumenten kunnen ook worden gebruikt om gedrag te stimuleren dat leidt tot hulpbronnefficiëntie, wat ten goede komt aan nieuwe werkgelegenheid en economische groei.

De Commissie zal een specifiek kader opzetten om kleine en middelgrote ondernemingen in staat te stellen de uitdaging van een hulpbronnefficiënte economie op te pakken en de potentiële vruchten daarvan te plukken. De Commissie zal in het bijzonder:

- het nieuwe energie-efficiëntieplan ten uitvoer leggen en vorderingen maken met een actieplan inzake milieu-innovatie, dat bijzondere aandacht besteedt aan het mkb bij het promoten van netwerken, koolstofarme technologieën en hulpbronnefficiënte innovatie;
- de specifieke maatregel inzake milieu- en energiedeskundigen binnen het Enterprise Europe Network verder uitbreiden, waarbij specifieke kennis over de stand van de methodologieën en beste praktijken zal worden overgedragen van regio's met vergevorderde ervaring op regio's met een achterstand op dit gebied;
- het Enterprise Europe Network zal mkb-bedrijven helpen met het op de markt brengen van producten en diensten die het resultaat zijn van beste praktijken, in het bijzonder

koolstofarme technologieën;

- mkb-panels en de mkb-feedbackdatabank van het Enterprise Europe Network zullen worden ingezet om de kwaliteit van milieuwetgeving en de uitvoering daarvan te helpen verbeteren.

De lidstaten worden verzocht:

- beter gebruik te maken van de mogelijkheden voor staatssteun om investeringen op milieu- en energiegebied te ondersteunen;
- mkb-bedrijven te helpen de nodige management- en technische vaardigheden te verwerven om hun bedrijf aan de koolstofarme, hulpbronnenefficiënte economie aan te passen, onder andere via het Europees Sociaal Fonds;
- via regelgeving stimulansen te geven aan mkb-bedrijven met een registratie van het communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS) en met ISO 14.000, en maatregelen te nemen om micro- en kleine ondernemingen aan te moedigen te profiteren van vereenvoudigde EMAS-achtige regelingen, zoals "EMAS-EASY".

3.4. Bevordering van ondernemerschap, nieuwe werkgelegenheid en inclusieve groei

Het mkb creëert in de EU de meeste banen maar als gevolg van de economische crisis zijn 3,25 miljoen banen in het mkb verloren gegaan.

In de huidige situatie moeten de lidstaten de administratieve voorschriften en de procedures voor het liquideren van een failliete onderneming verder vereenvoudigen. Bovendien vindt een derde van de bedrijfsfaillissementen plaats in het kader van een overdracht van ondernemingen. Daarom is het belangrijk de randvoorwaarden voor overdrachten van ondernemingen te verbeteren aangezien de komende tien jaar wel tot 500 000 ondernemingen, die werk bieden aan 2 miljoen mensen, elk jaar zullen moeten worden overgedragen⁴¹. De Commissie zal in 2011 met een pakket beleidsaanbevelingen komen, gebaseerd op een studie over de omvang van de faillissementen en het tweedekansprobleem.

In het kader van het kerninitiatief "Een agenda voor nieuwe vaardigheden en banen"⁴² zal de Commissie de toekomstige behoeften aan vaardigheden in micro-ondernemingen en ambachtelijke bedrijven beoordelen. Bovendien legt het initiatief "Jeugd in beweging"⁴³ het accent op opleiding om ervoor te zorgen dat de onderwijsstelsels ook echt de juiste vaardigheden bijbrengen om een kleine of middelgrote onderneming te beginnen en te runnen.

Te weinig innovatieve mkb-bedrijven groeien in EU uit tot grote, mondiale ondernemingen. De resterende belemmeringen voor ondernemers om "ideeën naar de markt te brengen" moeten uit de weg worden geruimd door middel van een groot aantal beleidsmaatregelen gebaseerd op een breed concept van innovatie in producten en diensten, waaronder iedere verandering die de manier waarop bedrijven nieuwe producten en diensten ontwerpen, ontwikkelen, produceren en op de markt brengen, versnelt en verbetert, zoals uiteengezet in de mededeling over de Innovatie-Unie⁴⁴. De Commissie zal nagaan of het haalbaar is de

⁴¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/documents/transfers/index_en.htm

⁴² COM(2010) 682 definitief.

⁴³ COM(2010) 477 definitief.

⁴⁴ http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm

innovatieprestatie van micro-ondernemingen te monitoren, en een geïntegreerd kader voorstellen voor de ontwikkeling en bevordering van e-vaardigheden voor innovatie en concurrentievermogen, met speciale aandacht voor kleine ondernemingen, beginnende ondernemingen en gazellen.

Er zijn ook mkb-bedrijven die bedrijfsmodellen volgen die afwijken van de traditionele, op kapitaal gebaseerde vennootschappen. Deze categorie, bekend als de "sociale economie", omvat non-profitorganisaties, stichtingen, coöperaties, onderlinge maatschappijen en vergelijkbare rechtsvormen. Om in de bijzondere behoeften van deze ondernemingen te voorzien, heeft de Commissie in de Single Market Act een aantal maatregelen aangekondigd die voor gelijke concurrentievoorwaarden zullen zorgen. Deze maatregelen zouden gericht moeten zijn op vraagstukken die verband houden met coöperaties, stichtingen en onderlinge maatschappijen enerzijds, en ondernemingen die sociale doelstellingen nastreven anderzijds.

De Commissie zal:

- in ten minste 10 EU-landen mentoringprogramma's opstellen voor vrouwelijke ondernemers om advies en hulp te verstrekken bij het opstarten, runnen en uitbreiden van hun ondernemingen;
- beste praktijken vaststellen om overdrachten van ondernemingen te ondersteunen en een campagne starten om deze praktijken te promoten;
- tegen eind 2011 een initiatief voor sociaal ondernemerschap goedkeuren dat vooral gericht is op ondernemingen die sociale doelstellingen nastreven.

De lidstaten worden verzocht:

- de aanbeveling in het SBA-actieplan ten uitvoer te leggen om de termijn waarbinnen een nieuwe onderneming kan worden opgericht tegen 2012 te bekorten tot drie werkdagen en de kosten te beperken tot 100 euro; de tijd die nodig is om licenties en vergunningen (ook milieuvergunningen) te verkrijgen om de specifieke activiteit van een onderneming uit te gaan oefenen, tegen eind 2013 te beperken tot één maand;
- de aanbeveling in het SBA-actieplan ten uitvoer te leggen om tweede kansen voor ondernemers te bevorderen door tegen 2013 de kwijting en schuldvereffening voor een eerlijke ondernemer na een bankroet tot maximaal drie jaar te beperken;
- gebruikersvriendelijke en breed ondersteunde marktplaatsen en databanken te ontwikkelen voor overdraagbare ondernemingen en opleiding en steun te verstrekken om het aantal succesvolle overdrachten van ondernemingen te vergroten, met inbegrip van bewustmakingscampagnes inzake de noodzaak overdrachten van ondernemingen in een vroeg stadium voor te bereiden.

4. VERSTERKING VAN DE GOVERNANCE VAN DE SBA OM TASTBARE RESULTATEN TE BEHALEN

Sterke governance is de sleutel tot een geslaagde implementatie van de SBA.

Om de vooruitgang te beoordelen zal de Commissie informatie inwinnen over de door de lidstaten genomen maatregelen en jaarverslagen uitbrengen over het concurrentievermogen

van de EU-lidstaten op grond van artikel 173 van het Verdrag van Lissabon. Het toezicht op het beleid van de lidstaten inzake concurrentievermogen zal de basis leggen voor peer reviews en de uitwisseling van goede praktijken. De Commissie zal de Raad verslag uitbrengen over de vorderingen met de implementatie van de SBA.

De deelname van belanghebbenden zal worden uitgebreid en de belanghebbenden in het mkb zullen worden verzocht zich actief in te zetten voor de implementatie van het SBA, ook door de verstrekking van regelmatige input over de uitvoering van de SBA-maatregelen.

De Commissie zal:

- een SBA-adviesgroep in het leven roepen, bestaande uit vertegenwoordigers van regeringen en bedrijfsorganisaties om de acceptatie van de SBA te helpen evalueren en daarover verslag uit te brengen, de inspanningen op te voeren om op ruime schaal informatie over mkb-beleidsmaatregelen te verspreiden en om de uitwisseling van goede praktijken te bevorderen. In dit verband zal zij de SME Performance Review verder uitbreiden en zich daarbij met name concentreren op de maatregelen in het SBA-actieplan teneinde de prestaties van de lidstaten te monitoren en te beoordelen bij de implementatie van de SBA op basis van een groot aantal succesindicatoren;
- voorstellen een jaarlijkse mkb-vergadering bijeen te roepen die nauw samenhangt met de conferentie over goede praktijken in het mkb, teneinde alle relevante belanghebbenden bij de implementatie van de SBA te betrekken en de dialoog tussen hen te bevorderen.

De lidstaten en, waar nodig, de regionale en lokale autoriteiten worden verzocht:

- om in coördinatie met vertegenwoordigers van bedrijfsorganisaties nationale en lokale plannen ter uitvoering van de SBA op te zetten, aangevuld door een krachtig toezichtmechanisme en een instantie die belast is met de coördinatie van mkb-aangelegenheden in de diverse administraties ("mkb-gezant"), die beschikt over adequate personele middelen en een hoog aanzien binnen de administratie zelf geniet.

5. VOLGENDE STAPPEN

Om de volledige implementatie van de SBA te garanderen en in te spelen op de huidige uitdagingen waarvoor kleine en middelgrote ondernemingen zich gesteld zien, is de Commissie vastbesloten in haar voorstellen en programma's prioriteit te blijven geven aan mkb-bedrijven en rekening te houden met hun specifieke kenmerken. Verbetering van het bewustzijn en de zichtbaarheid van de maatregelen bij nationale en regionale beleidsmakers en andere belanghebbenden zal ertoe bijdragen dat de SBA dicht bij de ondernemers wordt geïmplementeerd. De mkb-gezant zal worden belast met het toezicht op de vorderingen van de lidstaten met de implementatie van de SBA en zal aan de mkb-vergadering regelmatig verslag uitbrengen. De lidstaten worden verzocht de bijgewerkte SBA volledig uit te voeren. Deze uitnodiging is ook gericht aan de kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten.

BIJLAGE

Evaluatie van de SBA Voorbeelden van goede praktijken bij de implementatie van de tien beginselen van de SBA

Deze bijlage is geen allesomvattende beoordeling van het beleid van de lidstaten en moet worden gezien als een **aanvulling** op de beschikbare Europese en nationale publicaties over het mkb-beleid.

Beginsel 1: bevorderen ondernemerschap	Het van	Veel lidstaten hebben ondernemerschapsprogramma's ingevoerd om de ondernemersattitudes en –vaardigheden van jonge mensen te bevorderen en hen bewust te maken van de mogelijkheid om een onderneming te beginnen, hetzij door ondernemerschap in school- en universiteitscurricula op te nemen, hetzij door extra projecten op de zetten⁴⁵. In sommige landen maakt onderwijs in ondernemerschap deel uit van een coherente nationale strategie (Denemarken, Nederland, Zweden en het UK), terwijl andere landen dezelfde richting uitgaan (Oostenrijk, Portugal). In Letland kunnen jaarlijks honderden studenten in het kader van een wedstrijd bedrijfsplannen indienen. Nederland heeft een programma voor jonge ondernemers opgezet om in de VS te netwerken. Sommige landen nemen deel aan nationale of Europese programma's die <u>vrouwelijk ondernemerschap</u> stimuleren (Cyprus, Denemarken, Griekenland, Finland, Frankrijk, Duitsland, IJsland⁴⁶, Ierland, Italië, Noorwegen⁴⁷, Polen, Slowakije en Zweden). Verscheidene lidstaten gebruiken voor deze programma's aanzienlijke bedragen uit de structuurfondsen. <u>Andere voorbeelden van goede praktijken</u>⁴⁸ Oostenrijk: Een "Nachfolgebörse" (gestart in 2008) vergemakkelijkt de overdracht van ondernemingen. Via ondersteunende diensten en een elektronisch platform komen ondernemers die een bedrijf willen overdragen in contact met ondernemers die een bedrijf willen overnemen. Frankrijk: Het "Auto-entrepreneur"-statuut (2009) biedt iedere burger (werkloze, werkende, ambtenaar, gepensioneerde) de
---	----------------	---

⁴⁵ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/industrial-policy/files/member_states_competitiveness_performance_and_policies_en.pdf

⁴⁶ IJsland en Noorwegen behoren tot de niet-EU-lidstaten die de SBA implementeren en steun krijgen uit het programma Concurrentievermogen en innovatie.

⁴⁷ Zie voetnoot 2.

⁴⁸ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm (zie SBA country fact sheets 2009, section 5 on Good Practice).

	mogelijkheid eenvoudig een onderneming op te zetten en gedurende de eerste drie jaar een aantal belastingvrijstellingen te genieten. Tussen januari 2009 en juni 2010 zijn meer dan 500 000 "auto-entrepreneurs" opgericht. Roemenië: Het "Start"-programma is bedoeld om de ondernemersvaardigheden van jongeren (18-35 jaar) te ontwikkelen en beginnende ondernemingen te ondersteunen. (Begroting: 21,2 miljoen euro in 2009, waarvan 19 miljoen euro voor subsidies en 2,1 miljoen voor de financiering van het uitvoeringsagentschap). Zweden: Het nationaal programma om vrouwelijk ondernemerschap te stimuleren (2007-2010) biedt ondersteunende diensten en begeleiding voor door vrouwen gerunde beginnende ondernemingen. Er werd een nationaal netwerk van vrouwelijke ambassadeurs in het leven geroepen en dit lag in 2009 ten grondslag aan de oprichting van het Europees netwerk van ambassadrices voor vrouwelijk ondernemerschap.
--	--

Beginsel 2: Tweede kans	Slechts vijf lidstaten (België, Finland, Ierland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk) voldoen aan de aanbeveling⁴⁹ om alle juridische procedures voor het liquideren van een bedrijf in geval van een niet-frauduleus faillissement binnen een jaar af te wikkelen. <u>Andere voorbeelden van goede praktijken</u>⁵⁰ België: De wet betreffende de continuïteit van ondernemingen (2009) geeft ondernemingen in financiële problemen uitstel van betaling om een situatie van insolventie en gerechtelijk akkoord te voorkomen. Estland: De in 2008 goedgekeurde Reorganisatiewet biedt een alternatief voor faillissementsprocedures dat het ondernemingen mogelijk maakt te overleven in geval van tijdelijke solventieproblemen. Letland: Een nieuwe Insolventiewet, die in 2010 in werking is getreden, maakt insolventieprocedures eenvoudiger en sneller, en zorgt voor een stabilisering van de financiële sector en een verlaging van de schulden in de particuliere sector.
--------------------------------	---

⁴⁹

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/docs/sba/sba_action_plan_en.pdf

⁵⁰

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm (zie SBA country fact sheets 2009, section 5 on Good Practice).

Beginsel 3: Denk eerst klein	Slechts enkele lidstaten (België, Denemarken, Finland, Luxemburg, Duitsland, Polen, Slovenië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk) hebben in hun nationale besluitvormingsproces een mkb-toets opgenomen. Nederland is een interessant voorbeeld van geslaagde vermindering van de administratieve lasten; het Nederlandse model⁵¹ is in andere landen gekopieerd. <u>Andere voorbeelden van goede praktijken</u> Duitsland: In 2009 werden 23 bureaucratische procedures vereenvoudigd in het kader van de Derde wet betreffende de vermindering van bureaucratische belemmeringen voor het mkb⁵². Italië: In april 2010 heeft de regering een aanbeveling aangenomen om de SBA in Italië te implementeren, en een permanente werkgroep opgericht waarin ministeries, kamers, bedrijfsorganisaties, regio's en een Italiaanse lid van het Europees Economisch en Sociaal Comité zitting hebben om toe te zien op de implementatie van de SBA en initiatieven in dit verband voor te stellen. Er wordt een jaarverslag over de implementatie van SBA opgesteld en op internet gepubliceerd⁵³.
--	--

⁵¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/better-regulation/administrative-burdens/action-programme/index_en.htm#h2-5 & en

⁵² http://english.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,4093799&_dad=portal&_schema=PORTAL
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm (zie SBA country fact sheets 2009, section 5 on Good Practice.

⁵³ http://www.sviluppoeconomico.gov.it/pdf_upload/documenti/Rapportosba2010DEF.pdf en
http://www.sviluppoeconomico.gov.it/primopiano/dettaglio_primopiano.php?sezione=primopiano&tema_dir=tema2&id_primopiano=718

Beginsel 4: Adequaate reagerende overheden	<u>Voorbeelden van goede praktijken</u>⁵⁴ Tsjechië: De "Data box" (2009) heeft ten doel de gegevensoverdracht en communicatie tussen bedrijven en overheden te vereenvoudigen. Hongarije: De overheid biedt éénloketsystemen aan voor het registreren van een onderneming door middel van vereenvoudigde en elektronische procedures (sinds 2008 zijn elektronische procedures verplicht en is de tijd die nodig is om een bedrijf op te richten verkort tot één uur). Portugal: Het "Simplex"-programma beoogt administratieve processen, procedures en praktijken te vereenvoudigen. Sinds 2009 vinden openbare raadplegingen ook plaats via een voor het publiek toegankelijk blog.
---	---

Beginsel 5: Toegang tot overheidsopdrachten	Slechts enkele landen zijn begonnen met de promotie van de Europese code van beste praktijken om overheidsopdrachten voor het mkb toegankelijker te maken (Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Polen, Portugal, Zweden en het Verenigd Koninkrijk). De meest verbreide mkb-vriendelijke maatregelen zijn nog steeds de verdeling van aanbestedingen in percelen of partijen en een gemakkelijkere toegang tot informatie via gecentraliseerde websites, interactieve webpagina's en andere ontwikkelingen op het gebied van elektronische aanbestedingen. <u>Een ander voorbeeld van een goede praktijk</u>⁵⁵ Verenigd Koninkrijk: Het overheidsportaal "Supply2.gov.uk" maakt overheidsopdrachten bekend en biedt toegang tot overheidsdiensten. In 2008 publiceerde het Office of Government Commerce twaalf aanbevelingen om de belemmeringen voor het mkb bij overheidsopdrachten te verminderen.
--	---

Beginsel 6: Toegang tot financiering	<u>Voorbeelden van goede praktijken</u>⁵⁶ De meeste lidstaten hebben beleidsmaatregelen genomen om de toegang van mkb-bedrijven tot financiering te vergemakkelijken via overheidssteun voor garantieregelingen (België, Cyprus,
---	---

⁵⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm (zie SBA country fact sheets 2009, section 5 on Good Practice.

⁵⁵ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm (zie SBA country fact sheets 2009, section 5 on Good Practice.

⁵⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm (zie SBA country fact sheets 2009, section 5 on Good Practice.

	Tsjechië, Estland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Italië, Letland, Litouwen, Nederland, Polen, Portugal, Roemenië, Slowakije, Slovenië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk) of de cofinanciering van microkredieten (Oostenrijk, Duitsland, Hongarije, Ierland, Letland, Litouwen, Slowakije en Zweden). Verscheidene lidstaten hebben ook maatregelen genomen om het durfkapitaal te verhogen (Tsjechië, Denemarken, Duitsland, Ierland, Luxemburg, Polen, Slowakije, Zweden en het Verenigd Koninkrijk). Vermeldenswaard is ook dat België, Hongarije, Frankrijk, Ierland en meer recentelijk Finland) een "kredietombudsman" in het leven hebben geroepen. Enkele lidstaten hebben maatregelen genomen om iets te doen aan betalingsachterstanden, waarmee ze vooruitlopen op de richtlijn inzake betalingsachterstanden en in sommige gevallen verder gaan dan die richtlijn (België, Frankrijk, Duitsland, Portugal en het Verenigd Koninkrijk). In 2010 heeft Spanje een nieuwe wet goedgekeurd waarbij een termijn van 30 dagen wordt vastgesteld voor betalingen door de overheid en 60 dagen voor betalingen tussen ondernemingen.
--	---

Beginsel 7: Eengemaakte markt	22 lidstaten hebben operationele éénloketsystemen opgezet⁵⁷. Hier kunnen dienstverleners hun administratieve formaliteiten vervullen wanneer zij in Europa zaken willen doen. 15 hiervan hebben naast een website in hun eigen landstaal/-talen ook een website in het Engels (België, Cyprus, Tsjechië, Denemarken, Estland, Finland, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Italië, Litouwen, Nederland, Portugal, Spanje en Zweden).
--------------------------------------	---

Beginsel 8: Vaardigheden en innovatie	Diverse lidstaten verstrekken financiering aan jonge innovatieve ondernemingen door middel van met name zaai- en durfkapitaal (Oostenrijk, België, Tsjechië, Finland, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk). Andere verstrekken financiële steun aan innoventiecentra of concurrentiepolen waarin universiteiten, onderzoekscentra en ondernemingen samenwerken (Oostenrijk, België, Tsjechië, Duitsland, Frankrijk, Ierland, Italië en het Verenigd Koninkrijk). "Innovatievouchers", waarmee mkb-bedrijven innovatieve adviesdiensten en knowhow kunnen inkopen, zijn
--	--

⁵⁷

http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/

	algemeen verbreid (Oostenrijk, Griekenland, Ierland, Nederland, Portugal, Slovenië en het Verenigd Koninkrijk)⁵⁸. Ander voorbeeld van een goede praktijk Italië: Om het netwerken tussen innovatieve mkb-bedrijven te stimuleren werd in juli 2010 een wet aangenomen die bedrijvennetwerken reglementeert en die netwerken fiscale, administratieve en financiële prikkels biedt⁵⁹.
--	--

Beginsel Milieuproblemen kansen voor het mkb	9: als Om mkb-bedrijven te helpen hun apparatuur te verbeteren of te vervangen door energie-efficiënte alternatieven verstrekken diverse lidstaten financiering ten behoeve van energie-efficiëntie door middel van gunstige leningvoorwaarden of rechtstreekse subsidies (België, Bulgarije, Cyprus, Frankrijk, Duitsland, Malta, Portugal, Slovenië en het Verenigd Koninkrijk). Sommige verlenen ook steun aan mkb-bedrijven die zich op groene markten oriënteren (Bulgarije, Tsjechië, Duitsland en Slowakije). Er zijn ook lidstaten die mkb-bedrijven adviesdiensten verlenen om hen te informeren over en bewust te maken van commerciële mogelijkheden en kostenbesparingen dankzij energie-efficiëntie (Oostenrijk, België, Bulgarije, Duitsland, Hongarije, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk)⁶⁰.
--	--

⁵⁸ "SMEs, Entrepreneurship and Innovation", OESO-studie over mkb-bedrijven en ondernemerschap, 2010.

⁵⁹ http://www.urp.it/allegati/Legge_2010_122.pdf (artikel 42).

⁶⁰ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm (zie SBA country fact sheets 2009, section 5 on Good Practice).

	Andere voorbeelden van goede praktijken⁶¹ Denemarken: Via het in 2009 in het leven geroepen Business Innovation Fund (100 miljoen euro voor 2010-2012) ondersteunt het Deense Ministerie van Economische Zaken en Bedrijfsleven commerciële kansen op groene markten. Nederland: De (in 2008 opgerichte) Stichting kennis en innovatie in Energie- en Milieutechnologie is een netwerk van 160 bedrijven, kennisinstellingen en regionale en lokale overheden die projecten cofinanciert die ecologische producten en technologieën opleveren (bv. slimme zonne-energietoepassingen, intelligente netwerken, enz.).
--	--

Beginsel 10: Steun voor internationalisering	Verscheidene regeringen ondersteunen de internationalisering van kleine en middelgrote ondernemingen, bv. door financiële steun voor exportbevordering, markttoegangsstrategieën en deelname aan handelsbeurzen (Cyprus, Tsjechië, Denemarken, Estland, Frankrijk, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Slowakije, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk). Sommige daarvan (Denemarken, Slovenië) richten zich op snel groeiende ondernemingen die willen internationaliseren; andere hebben nieuwe exportbevorderingsbureaus opgezet (Luxemburg) of nieuwe steunprogramma's (Hongarije). Ook wordt een mentoringsysteem getest (Frankrijk), waarbij grote ondernemingen de internationalisering van kleine en middelgrote ondernemingen ondersteunen⁶².
---	---

⁶¹ Bron: SBA: Databank van goede praktijken <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/best-practices/database/SBA/index.cfm?fuseaction=welcome.detail>

⁶² http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm (zie SBA country fact sheets 2009, section 5 on Good Practice).